కృష్ణవేణి తల్లడిల్లింది

తెలతెలవారుతున్న అలికిడికి కృష్ణవేణమ్మ నిద్ర లేచింది. మామూలుగా తెల్లవారుజామునే లేచి ఆమె ఎంతో ఉత్సాహంతో పని పాటలు చేసుకునేది. కాని ఆ రోజు ఆమెకి మంచంమీద నించి లేవబుద్ధి పుట్టలేదు. మసక చీకటి చూస్తుంటే వయసు బలవంతాన మీదపడే తన నల్లటి నిడుపాటి వెంట్రుకలు అప్పుడప్పుడే నెరసిపోతున్నట్టుగా ఉంది. వరండాలోంచి ఆకాశం వెలిసిపోయిన నల్లటి వస్త్రంలా ఉంది. ఆమె దిగులుగా రవీంద్రవైపు చూసింది. నిద్రలో అతను పక్కకి కదిలాడు. నిద్రలో కూడా ఆ వదనంలో ఏదో నిస్పృహ. ఎన్నేళ్లు చేసినా ఆ గుమాస్తా ఉద్యోగంనించి మోక్షం లేదు. జీవితంలో తమకేమీ చెప్పుకోదగ్గది లభించకపోయినా ఒకే ఆశ మినుకు మినుకుమంటూ వెలుగుతోంది. కాని ఈ గోపీ -

గోపీ దగ్గాడు.

"చిరంజీవ" అనుకుంది కృష్ణవేణమ్మ.

నిద్రలోనే దిండు కింద తడిమి సిగరెట్ పెట్టెతీసి, బలవంతాన కళ్లు సగం తెరిచి, సిగరెట్ తీసి ముట్టించాడు గోపీ.

కృష్ణవేణమ్మ మనస్సు చివుక్కుమంది. మొదట మొదట చాటుగా సిగరెట్లు తాగేవాడు. ఒకసారి బయటపడేసరికి ఆ వెరుకుకూడా పోయింది. పైగా "సిగరెట్ తాగకపోతే,మెదడు చురుకుగా ఉండదు,చదువు సాగదు, నేనేం ఫ్యాషన్‌కోసం తాగటం లేదు, కష్టపడి చదివి మెడిసిన్‌లో సీటు సంపాదించుకోవాలని మీరేగా పోరు పెట్టేది" అంటాడు, గోపీ మళ్ళీ దగ్గాడు. "శతాయుష్షు".

పాడు దగ్గు, చదువు సంగతి ఎలా ఉన్నా ఈ సిగరెట్లవల్ల దగ్గు ఒకటి పట్టుకుంది. మనసుండబట్టక కృష్ణవేణమ్మ గోపీ మంచం దగ్గరికెళ్ళి అతని గుండె నిమిరింది.

"దగ్గు వస్తోంది బాబూ, సిగరెట్లు తాగటం తగ్గించకూడదూ ?"

"ఊఁ" అంటూనే మళ్లీ దగ్గాడు గోపీ.

"చిరంజీవ" అంటూ కృష్ణవేణమ్మ మరి కాసేపటికే 'శతాయుష్షు' అనక తప్ప లేదు.

"తుమ్ము తుమ్ముకే కాక, దగ్గు దగ్గుకి కూడా నువ్వు 'చిరంజీవ, శతాయుష్షు' అంటూంటే ఇరవైయేళ్లకే నేను ఠామ్మని చస్తాను" అన్నాడు గోపీ చిరాగ్గా. కృష్ణ వేణమ్మ తెల్లబోయింది.

"ఛీ ! అదేమిటీ బాబూ, తెల్లవారగట్లా అశుభం మాటలు !"

"మరి లేకపోతే ఏమిటి, పొద్దున్నే ? కాసేపు నిద్ర పోనీయకుండా ?"

"అన్నానని కోపం తెచ్చుకోకు గోపీ. నిద్రలోనే సగం జీవితం గడిచిపోతుంది. నాలాంటి వాళ్ళకి అదే సుఖం, కాని నువ్వు జీవితంలో పైకి రావాలనీ, ఎంతో కీర్తి ప్రతిష్ఠలు సంపాదించాలనీ,సుఖపడాలనీ రోజూ దేవుడికి ఎన్నిసార్లు మొక్కుకుంటానో! నాన్న చూడు. అష్టకష్టాలు పడి, శక్తికి మించిన చాకిరి చెయ్యటం దేనికి ? నిన్ను డాక్టరు పరీక్ష చదివించాలని కదూ ?"

"సరే, ఇప్పుడేమైంది ?"

"ఏమైందో నీకు తెలియదూ ? నీ ప్రవర్తన బాగాలేదని ఇవాళ తనని కలుసు కోవాలసిందని మీ ప్రిన్సిపాలుగారు నాన్నకి ఉత్తరం రాశారు."

"రాస్తాడు, రాయడూ, ప్రిన్సిపాలుకి పనేముంది ? లెక్చరర్లు ఎలా ఆడిస్తే అలా ఆడతాడు. వోట్టి ఇనెఫిషియంట్ -"

"ఆయన్ని ఆడిపోసుకుంటావేంరా ? నీ బుద్ధి మంచిదైతే ఒకరు నీ జోలికెందు కొస్తారు ? కిందటేడాది లాయర్‌గారమ్మాయిని అల్లరి చేశావని డిస్మిస్ చేసినంతపని చేశారు గదా ! ఎంత అప్రతిష్ఠ. మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం ఏం చేశావో -"

"నేను యూనియన్ కార్యదర్శినని ప్రిన్సిపాలుకీ లెక్చరర్లకీ కంటగింపు. ఏదో కారణం వెతికి నన్ను సాధించాలని చూస్తున్నారు. అంతే."

"యూనియన్ కార్యదర్శి అయితే అవిధేయుడివిగా ఉండాలా ?"

"అవిధేయత, అవిధేయత ! నీకేం తెలుసు విద్యార్థి సమస్యలు, విద్యార్థి మన స్తత్వం. ఏదైనా గట్టిగా అడిగితే అవిధేయత కింద జమ. నేను లీడర్ని. నేనంటే అందరూ బ్రహ్మరథం పడతారు. నీకేం తెలుసు నా సంగతి ?"

"పిచ్చివాడా ! ఇలాంటి గొప్పలు మన్ని ఉద్ధరించవు. కిందటేడు ట్యూషన్ పెట్టినా పి. యు, సి, లో క్లాసు రాలేదు, ఖర్చుకి చూడకుండా మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం చదివిస్తున్నాం. మంచి మార్కులు తెచ్చుకొని మెడిసిన్‌లో సీటు తెచ్చుకో నాన్నా. నీవు డాక్టరువి కావాలన్నదే నా ఒకే ఒక్క కోరిక."

గోపీ మాట్లాడలేదు. అతని దగ్గర్నించి ప్రోత్సాహకరమైన జవాబు రాకపోయే సరికి కృష్ణవేణమ్మ నిరుత్సాహపడ్డది.

"నిన్న ప్రిన్సిపాలుగారి ఉత్తరం చూసినప్పటినించీ నాన్నకి ఆందోళనగా ఉంది. నాన్న మనసు నీకు తెలుసుగా. ఏమంటే ఏం నొచ్చుకుంటావోనని ఆయన ఎదటబడి నిన్ను ఒక్క మందలింపు మాటన్నా అనరు. నువ్వు అది గ్రహించాలి."

గోపీకి విసుగు ఎక్కువైంది.

"అవును. మీరందరు నా మంచి కోరేవారు, నేను మాత్రం వొట్టిదౌర్భాగ్యుణ్ని, దుర్మార్గుణ్ని. అంతేగా, సరే, అలాగే అనుకోండి. నా ఖర్మ."

అతని వైఖరికి కృష్ణవేణమ్మ గాభరాపడ్డది.

"అదికాదు బాబూ ! నీకెలా చెప్పాలో తెలీటం లేదు. మొన్న బార్‌లో నిన్ను చూశానని మన శాస్త్రిగారబ్బాయి చెప్పాడు-"

గోపీ విసురుగా తటాలున లేచాడు.

"అవును. మీరిచ్చే పదులూ, ఇరవైలూ ఎలా ఖర్చుపెట్టాలో తెలీక కొట్టుకుంటున్నాను కదూ, బార్‌కి వెడతాను, మరి వెళ్ళనూ-"

గోపీ చప్పున మంచంమీంచి లేచాడు. లోపల అతనికి బెరుగ్గానే ఉంది. ఈ సి. ఐ. డి. పని చేసేవాళ్ళకి బుద్ధిలేదు : ఆ శాస్త్రిగారబ్బాయి సంగతేమిటో చూడాలి. తను యూనియన్ కార్యదర్శి. ఎవరో ఏదో బలవంతం చేస్తుంటారు. ఎలాకాదంటాడు? 'సోషల్'గా లేకపోతే ఎలాపైకొస్తాడు? అయినా మొన్న కొంచెం పొరపాటే జరిగింది. కాస్త చురుకు ఎక్కువై లెక్చరర్‌తో పేచీ పెట్టుకొన్నాడు. ఆయన ప్రిన్సిపాల్‌కి రిపోర్టిచ్చాడు. ఇవాళ బెదిరిస్తాడు కాబోలు. సస్పెండు చేస్తాడేమో !

అతని ధోరణికి కృష్ణవేణమ్మ మరింత దిగులుపడి పోయింది. నెమ్మదిమీద నచ్చచెప్పాలని తీర్మానించుకుంది.

"సరేలే ! త్వరగా ముఖం కడుక్కో బాబూ. కాఫీ ఇస్తాను."

ఆమె లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

గోపీ ముఖం కడుక్కుంటున్నాడేగాని అతని మనసు వికలమైంది. ఒక విధంగా తను బాధ్యత విస్మరిస్తున్నాడేమో ననిపించింది. తను బొత్తిగా చదవకపోవటం లేదు. కాని మనసు నిలపటం లేదు. చీటికీ మాటికీ విద్యార్థి సమస్యలు తలెత్తు

తున్నాయి. తను కావాలని కొన్నిటిని నెత్తిమీద వేసుకున్నాడు. కార్యదర్శి హోదా ఉండటం వల్ల లెక్చరర్ల దగ్గర ప్రత్యేక అంతస్తుతో మాట్లాడతాడు. వాళ్లకది గిట్టదు ఏదో మాటా మాటా వస్తుంది. గందరగోళం జరుగుతుంది. విద్యార్థులకి తను ఒక హీరో. అందులో ఏదో నిషా ఉంది. అది వదలటం లేదు.

"ఇదిగో బాబూ కాఫీ."

కాఫీ కప్పుతో ప్రత్యక్షమైన అమ్మని చూసేసరికి ఆమెపట్ల ఎంతో జాలి కలిగింది. అమ్మకి కష్టం కలిగించకూడదు. కొడి దులిపిన దీపంలా తను చదువులో ప్రవేశించాలి.

చప్పున ముఖం కడగటం ముగించి కాఫీ కప్పు అందుకుని ఓ గుటక వేశాడు గోపీ. కొరబోయింది. తలమీద చెయ్యి పెట్టి అదిమి కృష్ణవేణమ్మ "పొద్దున్నే ఎవరు తలుచుకుంటున్నారో పిచ్చి తండ్రిని" అంది.

"తలుచుకునే వాళ్లకేం కొదవ ?" అన్నాడు గోపీ.

"మా ఆవేదనంతా అందరూ నిన్ను మంచిగా తలుచుకోవాలనే బాబూ. పెద్ద డాక్టరై బీదాబిక్కీని ఆదుకోవాలి. చెల్లెలి పెళ్ళి ఘనంగా జరిపించాలి. ఫలానా రవీంద్ర గారబ్బాయని నలుగురూ గొప్పగా చెప్పుకోవాలి. నీమీద ఎంత ఆశలు పెట్టుకున్నామో నీకు తెలియదు బాబూ. మేమేదో బావుకోవాలని కాదు. మాకు నువ్వు పోసే తులసి నీళ్ళే మందు నీళ్లు. కాని నీ కర్థం కాదు నాయనా—"

"సరే, సరే, సరే" అన్నాడు గోపీ. కాని వెంటనే బాధపడ్డాడు. తనలో ఏదో కరుకుతనం కొత్తగా వస్తోంది. తల్లివైపు చూశాడు. ఆమె కళ్లలో నీళ్ళు తిరిగాయి. "సరేలే అమ్మా" అన్నాడు కొంచెం మృదువుగా.

కృష్ణవేణమ్మ ఇక మాట్లాడకుండా వెళ్లిపోయింది.

కాలేజీ గేటు దాటి లోపలికి పోగానే గోపీకి ఏదో ఆవేశిస్తుంది. ఆ రోజూ, అలాగే జరిగింది. జూఆలజీ లెక్చరర్ క్లాస్ జరుగుతోంది. గోపీ పక్క విద్యార్థితో ఏదో మాట్లాడుతున్నాడు. లెక్చరర్ కళ్లతో రెండు మూడు సార్లు వార్నింగిచ్చాడు. ప్రయోజనం లేకపోయింది.

"మిస్టర్ గోపీ"

"సార్" నిలబడ్డాడు గోపీ.

"మలేరియా ఎందుకు వస్తుంది ?"

"దోమకాటు వల్ల."

"ఏ దోమ ?"

"మలేరియా దోమ." విద్యార్థులు గొల్లుమన్నారు.

"స్టుపిడ్."

"హూఁ ?"

"యూ."

"యూ ?" బెంచీలు దబదబా బాదారు విద్యార్థులు.

"షటప్."

"షటప్ వాట్?"

"గెటౌట్" అరిచాడు లెక్చరర్

పరిస్థితి విషమించింది. అనుకోకుండానే తలతిక్కగా మాట్లాడాడు. ఆడ పిల్లలు నవ్వుతున్నారు. విద్యార్థి యూనియన్ కార్యదర్శిని గెటౌట్ అంటాడా! ఒళ్లు మరిచాడు గోపీ.

"యూ గెటౌట్" అన్నాడు తీవ్రంగా గోపీ.

"క్లాస్ కాన్సెల్ చేశాను. ప్రిన్సిపాల్‌తో సంజాయిషీ చెప్పుకో మిస్టర్ గోపీ. ఐ సస్పెండ్ యూ."

"హూ ఆర్ యూ టు సస్పెండ్ మీ?" అన్నాడు గోపీ ధిక్కార స్వరంతో.

లెక్చరర్ క్లాస్ బయటికి వచ్చాడు. "బ్రహ్మాండం" అన్నారు విద్యార్థుల్లో కొందరు. మరి కొందరు షేక్‌హాండిచ్చారు. "స్టూడెంట్స్ పరువు నిలబెట్టావు" బ్రదర్' అని మెచ్చుకున్నారు మరి కొందరు. ఇంకా కొందరు ఆంతరంగికులు ప్రిన్సిపాల్ దాకాపోతే ముక్కలు విరగతంతాం అని బెదిరిద్దాం పద" అన్నారు. గోపీ యాంత్రికంగా వాళ్ల ననుసరించాడు.

అందరూ కలిసి ప్రిన్సిపాల్ దగ్గరికి వెడుతున్న జూఆలజీ లెక్చరర్ని అటకా యించారు. ఇంతకుముందు గోపీ ఎన్నడూ దుర్భాషలాడి ఎరగడు. కాని ఆ రోజు అతన్ని దురాగ్రహం ఆవేశించింది. ఈ లెక్చరర్ మొన్న ప్రిన్సిపాల్‌కి రిపోర్టిచ్చాడు. ఇవాళ సన్నివేశం ప్రిన్సిపాల్ చెవినిపడితే డిస్‌మిస్ చేసేస్తాడు. ఏదో భయం పట్టు

కొంది. దానివల్ల మరింత తెగింపు కలిగింది. లెక్చరర్ కాలర్ పట్టుకొన్నాడు. తనని డిస్మిస్ చేయిస్తే ఆ రాత్రికే ఆ మనిషి గల్లంతు అవుతాడని శపథం చేశాడు. లెక్చరర్ కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి. మరోసారి "జాగ్రత్త" అని ఆయనని ఒదిలారు.

"పిరికిపంద ఏం చేస్తాడు లేరా, డోంట్ బి ఎఫ్రయిడ్" అన్నారు మిత్ర బృందం. "ఏమన్నా చేస్తే నా తడాఖా చూపించనూ ?" అన్నాడు గోపీ.

అయితే మరో పావుగంటలోనే పోలీస్ వాన్ కాలేజీ గేట్ ముందు ఆగటం, సబిన్స్పెక్టర్ ప్రిన్సిపాల్ దగ్గరికి హుటాహుటి వెళ్ళటం గమనించగానే గోపీ పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి. స్నేహితుల అండదండలున్నాయి గదా అని ఓ క్షణం ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడు. కాని తనని దౌర్జన్యానికి ప్రోత్సహించిన ధీరులు అప్పటికే కాలేజీ ఆవరణకి వెనకవైపున గల గోడదూకి పోవటానికి సన్నద్ధులు కావటం చూసే సరికి గోపీ గుండె దేజారెత్తింది. తనని పోలీస్ కస్టడీలోకి తీసుకోటం ఖాయం. కస్టడీలో ఆ యమబాధ గురించి తను విన్నాడు. అదీకాక ఇంక తలెత్తుకుని ఎలా తిరగ గలడు ? ఇంటికి పారిపోతే పోలీసులు తప్పక అడ్రసు తెలుసుకొని వచ్చి లాకప్లోకి తీసుకుంటారు. గోపీకి ముచ్చెమటలు పోశాయి. ఇంక ముందు వెనక చూడకుండా పరుగు తీశాడు. వెనకవైపు ప్రహరీ గోడ దూకాడు. స్టేషన్ రోడ్ వైపు వెనక్కి చూడకుండా కాలికొద్దీ దౌడు తీశాడు. గూడ్స్యార్డ్ వైపునించి పట్టాలు చేరుకుని బయలుదేరటానికి సిద్ధంగా ఉన్న రైలు ఎక్కి ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు. గుండెలు దడ దడ లాడసాగాయి. అదృష్టవశాత్తు అప్పుడే రైలు కూతవేసి స్టార్టయింది.

గోపీ జేబు చూసుకున్నాడు. ఒక్క రూపాయి మాత్రం ఉంది. ముందు కార్య క్రమం ఏమిటో అర్థం కాలేదు. ఏదో దూరప్రాంతపు స్టేషన్లో దిగి ఏ స్నేహితుడికో ఉత్తరం రాసి కొంత డబ్బు తెప్పించుకోవాలనుకున్నాడు ! కాని అందువల్ల తన ఆచూకి తెలిసిపోవచ్చు. ఇంక కాలేజీ జీవితానికి స్వస్తేనేమో, ఎంత తొందర పడ్డాడు.

"టికెట్" టి. టి. ఇ. చెకింగ్కి వస్తున్నాడు. ముచ్చెమటలు పోశాయి గోపీకి. అతని కన్ను కప్పి లావేటరీలో దూరాడు. ఒక గంట ఆ దుర్గంధం భరిస్తూ గడిపాడు. ఆ తర్వాత బయటికి వచ్చాడు. టి. టి. ఇ. లేడు. "బ్రతుకు జీవుడా" అనుకున్నాడు.

సాయంకాలానికి ట్రెయిన్ విజయవాడ చేరింది. అయితే సిగ్నల్ ఇవ్వక పోవటంవల్ల ఔటర్ సిగ్నల్ పోస్టు దగ్గర ఆగింది. విజయవాడలో ఏదో ఉపాధి

దొరక్కపోదు. దిగటానికి కూడా మంచి సదుపాయం దొరికింది. గోపీ చప్పున రైలు దిగి నడక సాగించాడు. పట్నం చేరాడు. ఆకలి విపరీతంగా ఉంది. ఉన్నరూపాయి ఖర్చు పెట్టి ఫలహారం చేశాడు. స్టేషన్ చేరుకొని థర్డ్‌క్లాస్ ప్రయాణీకుల వెయిటింగ్ రూమ్‌లో పడుకున్నాడు. కలత నిద్ర పట్టింది.

తెల్లవారింది. సిగరెట్లు లేవు. కాఫీ లేదు. అమ్మ మేలుకొలుపు లేదు. ఇంటి దగ్గర అమ్మా, నాన్న ఎంత గాభరా పడుతున్నారో! కాలేజీలో విద్యార్థులు తనని గురించి ఏమనుకుంటున్నారో ? పోలీసువారు ఎటువంటి నిఘా వేశారో! ఎలాగో ఆ లెక్చరర్‌ని కలుసుకుని క్షమించమని ప్రాధేయపడితే! కాని రైలు ఛార్జీ ఏదీ ? ముందు ప్రస్తుతం తిండి ఎలా గడుస్తుంది. ఇదంతా కొత్త ప్రదేశం, తనని ఎరిగిన వాళ్లెవరూ లేరు. ఏ హోటల్లోనో సర్వర్‌గా చేరితే! ఇది భేషైన ఆలోచనగా తోచింది. నీళ్లు పుక్కిలించి ఉమ్మివేసి హోటళ్ళ బోర్డులు వెతుక్కుంటూ ఎక్కేగడపా దిగే గడపాగా తిరిగాడు. ఎవరూ సర్వర్‌గా తీసుకోలేదు. క్లీనర్ అయినా సరే నన్నాడు. అదీ దొరకలేదు. ఆ రోజంతా ఉపవాసమే. కూలీ పనిచేస్తే! నామోషీ పడ్డాడు. చీకటి పడ్డది. ఎవరూ తనవైపు దీక్షగా చూడరు లెమ్మని రాజీపడి మార్కెట్ దగ్గర కూలీ కోసం నిలబడ్డాడు. అదీ దొరక్కపోగా అందరూ అతన్ని వింతగా చూడ సాగారు. కాళ్ళీడ్చుకుంటూ స్టేషన్ చేరుకుని కాలే కడుపుతో కలతనిద్ర పోయాడు. మర్నాడు చేసిన ప్రయత్నంకూడా ఫలించలేదు. కడుపులో ఆకలి మండిపోతోంది.

చప్పున ఓ ఉపాయం తోచింది. ఇంగ్లీషులో అడుక్కుంటే! ఆ పథకం వెంటనే అమల్లో పెట్టాడు. "ఇదో కొత్త వేషం" అని అందరూ ఈసడించుకున్నారు. అవును. అడుక్కోటానికి తనకి అర్హత ఏదీ ? కాలూ, చెయ్యి ఉన్నవాడు.

జేబు కొడితే !

బస్సు స్టాండ్‌కి వెళ్ళాడు. లాల్చీ జేబులు బరువుగా ఉన్నవారి వెంట అడుగులు వేయసాగాడు. మాసిన అతని దుస్తులు చూసి అనుమానంగా అతనివైపు ఇద్దరు ముగ్గురు పరకాయించి చూశారు. బిక్కచచ్చిపోయాడు. కాని....రైలు ఛార్జీ అయినా దొరికితే .... బస్సు ఎక్కుతున్న ఆసామీ జేబులో చెయ్యిపెట్టిన ఓ ఘరానా సూట్ వాలాని అప్రయత్నంగా చూసిన గోపీ క్షణం నిర్విణ్ణుడయాడు. రివ్వున పరిగెత్తి అతని చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

"పిక్‌పాకెట్ సార్."

నలుగురూ చేరారు. దొంగని పట్టుకున్నారు. బస్సు ఎక్కబోతున్న ఆసామీ పర్సు జేబులోంచి తీసి చూసుకున్నాడు. అబ్బ, ఎన్ని నోట్లు!

"ఈ కుర్రాడు సమయానికి చూశాడు కనక సరిపోయింది. లేకపోతే ఎంత డబ్బు కొట్టేశేవాడు దగుల్బాజీ. తన్నండి. బాదండి వెధవని." ఆ కుర్రాడిని కింద పడేసి ఇష్టం వచ్చినట్టు కొట్టి "పోలీస్ స్టేషన్‌కి తీసుకెళ్ళండి దొంగగాడిదని" అన్నారు జనం. ఎవరో ఒక ఆసామీ అతన్ని చెయ్యి పుచ్చుకొని లాక్కుపోయాడు. ఇదంతా చూస్తున్న గోపీకి గుండె ఆగినంత పనయింది. ఇంకా నయం. తను దొంగతనం చేసి పట్టుబడలేదు. ఛీ....దొంగతనంకంటె చావు నయం.

పర్స్ దక్కిన ఆసామీ ఒక రూపాయి కూడా గోపీ చేతిలో పెట్టకుండా బస్సెక్కి వెళ్ళిపోయాడు. గోపీ విషాదంగా నవ్వుకున్నాడు. తనూ పట్టుకోకపోతే బావుండేదేమో. పాపం, అతనెటువంటి స్థితిలో దొంగతనం చేయబోయాడో ! అబ్బ, ఎలా కొట్టారు !

ఆ రోజూ ఉపోషంతోనే గడిచింది. ఆ రాత్రి అదృష్టవశాత్తూ కిళ్ళీకొట్టు యజమాని ఒకడు కుళ్ళిపోయిన రెండు అరటిపళ్లని పారేస్తే చప్పున అందుకుని ఆప్యాయంగా తిన్నాడు. కాని అది ఆకలిని మరింత ప్రజ్వరిల్లచేసింది. అమ్మ జ్ఞాపకాని కొచ్చింది. కళ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి.

తెల్లవారి లేవగానే గోపీకి మరో ఉపాయం తట్టింది. కృష్ణ ఒడ్డున పాప పుణ్యాల్లో నమ్మకం గల ధర్మాత్ములుంటారు. వాళ్ళేమైనా చెయ్యి విదిలించవచ్చు. కాళ్ళీడ్చుకుంటూ కృష్ణ ఒడ్డుకి చేరి గోపీ బ్యారేజికి ఎగువగా వెళ్ళాడు. స్త్రీ పురుషులు చాలామంది స్నానఘట్టాల్లో స్నానం చేస్తున్నారు. దీనంగా చెయ్యి చాపాడు. దుర దృష్టం. మిగతా అడుక్కునే వాళ్ళకి తృణమో పణమో ముడుతోంది గాని గోపీకి ఏమీ దక్కలేదు. ఆశగా అందరి ముఖాల్లోకి చూస్తూ నడుస్తున్నాడు. అతని కళ్ళు తటాలున మెరిశాయి.

విస్తట్లో అన్నం.

జనానికి కొంచెం దూరంగా ఎవరో నిలబడి చేతులు జోడించాడు. గోపీ కళ్ళు విస్తరిమీదే ఉన్నాయి. ఎప్పుడెప్పుడు అవకాశం చిక్కుతుందా అని చూడసాగాడు.

ఆ వ్యక్తి గట్టిగా మంత్రం పఠించసాగాడు.

ఆ తర్వాత ఓ సారి నమస్కారం చేసి దూరంగా జరిగాడు. అతని కాళ్ళవైపే చూస్తున్న గోపీ చరాలున విస్తరి లంకించుకుని దౌడుతీశాడు.

"పట్టుకోండి, పట్టుకోండి."

కేకలు. జనం పరిగెత్తుతున్న ధ్వని.

ప్రాణానికి తెగించి పరుగు తీస్తున్నాడు గోపీ. కాళ్ళు తేలిపోతున్నాయి. కళ్ళు తిరగసాగాయి. పట్టుకుంటారేమో. ఈ లోపలే కాస్తన్నా తింటే —

ఆతృతతో ఓ ముద్ద నోట్లో వేసుకున్నాడు.

కొరబోయింది.

"ఎవరు తలుచుకుంటున్నారో చిట్టి తండ్రిని" అని అమ్మ అన్నట్టయి ఉలిక్కిపడ్డాడు గోపీ. అమ్మా !

"అమ్మా !" అని జాలిగా పిలిచాడు.

"నెమ్మదిగా తినుబాబూ, తిను మరి" అని అమ్మ అన్నట్టయింది. ముద్ద లోపలికి పోలేదు. అలాగే బలవంతాన మింగాడు.

"నా ఒకే ఒక్క కోరిక నువ్వు డాక్టరువి కావాలనే బాబూ ...." అని అమ్మ తల నిమిరినట్టయింది.

గొంతు పట్టుకుంది. దగ్గాడు. "చిరంజీవ" అని అమ్మ అన్నట్టయింది. అంతే! ఇంక మింగుడు పడలేదు.

కేకలు దగ్గరయాయి. పిచ్చిగా పరిగెత్తాడు. ఎదురుదెబ్బ తగిలి బోర్లాపడ్డాడు.

విస్తట్లో అన్నం నేలపాలయింది.

లేవలేక పోతున్నాడు.

జనం బాగా దగ్గరగా చేరిన సవ్వడి.

"వీడి దుంపతెగ. శనిలా దాపురించాడు. బతికి చావు కున్నా లేకపోయినా శ్రాద్ధమైనా దక్కుతుందనుకుంటే ఇలా అయింది. ఖర్మ. ఆ మహాతల్లి దురదృష్టం ఇంతకీ."

ఆ కంఠస్వరం పరిచితమే. పోల్చుకోసాగాడు గోపీ. అవును, ఆయన శాస్త్రి గారై ఉండాలి. ఎక్కడ లేని బలం వచ్చింది. లేచి నిలబడ్డాడు.

"శాస్త్రిగారూ !"

ఆ వ్యక్తి అతన్ని పరకాయించి చూసి తెల్లబోయాడు.

"నువ్వా, గోపీ. చివరికి ఇలా బికారిగా తయారయావా ! ఆ మహాతల్లి గోడు గోడు మని గుండె పగిలి -"

గోపీ కళ్లు తిరగసాగాయి.

"ఏమిటి, ఏమిటి శాస్త్రిగారూ, అమ్మకి ఏమైంది ? ఏమైంది. మా అమ్మ కులాసాయేనా ? చెప్పండి." హీనస్వరంతో అన్నాడు.

శాస్త్రిగారి గొంతు గాద్గదికమైంది. చేతులెత్తి కృష్ణవేణమ్మకి నమస్కరించాడు.

"కృష్ణవేణమ్మలో కలిసిపోయినా కొడుకుని కనిపెట్టేఉన్నావా తల్లీ." దుఃఖంతో ఆయన గొంతు పూడిపోయింది.

గోపీ చాపచుట్టగా పడిపోయాడు. విస్తరిని గట్టిగా గుండెకి అదుముకున్నాడు. శాస్త్రిగారు అతన్ని నెమ్మదిగా లేవదీస్తుంటే జనం అర్థంకాని కళ్ళతో వాళ్ళవైపు చూడ సాగారు. కృష్ణవేణి తల్లడిల్లి పోసాగింది.

[ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక (దీపావళి) 1970.]